

Zadanie własne, interpolacja

Zadanie własne

Zad 1 Dla macierzy

$$A = \begin{pmatrix} 10 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 10 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -2 & -6 \\ 0 & 0 & -6 & 7 \end{pmatrix}$$

- znajdź wektory i wartości własne (wektory o normie drugiej jeden),
- czy ciąg wektorów (o normie drugiej jeden) generowany przez metodę potęgową zbiegnie dla $x_0 = (1, 2, 3, 4)^T / \|(1, 2, 3, 4)^T\|_2$ - ewentualnie czy istnieje podciąg zbieżny w tym ciągu? Jeśli tak, to policz odpowiednie granice.
- Określ granice ilorazów Raileigha dla $\{x_k\}_k$ i wyjściowej macierzy A o ile zachodzi zbieżność.

Zad 2 Dla macierzy

$$A = \begin{pmatrix} 10 & 1 \\ 1 & 10 \end{pmatrix}$$

- znajdź wektory i wartości własne (wektory o normie drugiej jeden),
- czy ciąg wektorów (o normie drugiej jeden) generowany przez metodę potęgową zbiegnie dla $x_0 = \frac{1}{\sqrt{10}} * (1, 3)^T$ - ewentualnie czy istnieje podciąg zbieżny w tym ciągu? Jeśli tak, to policz odpowiednie granice.
- określ czy ciąg iteracji parzystych x_{2k} (o unormowanych w normie drugiej) dla metody odwrotnej potęgowej z parametrami $a_1 = 0$ i $a_2 = 10$ zbiegnie dla $x_0 = \frac{1}{\sqrt{10}} * (1, 3)^T$. Określ granice ilorazów Raileigha dla $\{x_k\}_k$ i wyjściowej macierzy A o ile zachodzi zbieżność.

Zad 3 (trudne) Wykonaj jeden krok czystej metody QR dla zadania własnego dla macierzy z

$$A = \begin{pmatrix} 4 & 3 \\ 3 & 4 \end{pmatrix}.$$

Określ czy ciąg macierzy generowanych czystą metodą QR zbiegnie do macierzy diagonalnej - jeśli tak to określ elementy diagonalni tej macierzy (kolejność nieważna).

Interpolacja wielomianowa

Zadanie 1 Dla funkcji f wielomian interpolacyjny Lagrange'a w węzłach $(-1, 0, 1, 2, 3, 4)$ ma w bazie Newtona dla węzłów $(-1, 0, 1, 2, 3)$ następujące współczynniki $(1, 2, 3, 4, 5, 6)$. Znajdź współczynniki wielomianu interpolacyjnego Lagrange'a w tych samych węzłach i tej samej bazie dla funkcji:

$$g(x) = \sqrt{2} + f(x) - \frac{1}{4!} \prod_{k=-1}^4 (x - k)$$

WSK: Zarówno różnice dzielone jak i operator interpolacji Lagrange'a są liniowe.

Zadanie 2 Dla wielomianów $f_1(x) = x^5 + x^2 - 10$ i $f_2(x) = \frac{1}{4!} \prod_{k=-1}^3 (x - k) - \sqrt{2} + \frac{128}{7}$ znajdź współczynniki tych wielomianów

- w bazie Lagrange'a przestrzeni \mathcal{P}_5 dla węzłów $(-1, 0, 1, 2, 3, 4)$
- w bazie Newtona \mathcal{P}_5 dla węzłów $(-1, 0, 1, 2, 3)$

Zadanie 3 Dla funkcji $f(x) = x^7 - 7 * x$ znajdź w wielomian możliwie niskiego stopnia interpolujący tę funkcję w węzłach o krotności dwa $\{-1, 0, 1\}$ za pomocą algorytmu różnic dzielonych, tzn. $w(x_j) = f(x_j)$ i $w'(x_j) = f'(x_j)$ dla x_j jednego z trzech węzłów. Oszacuj błąd w normie maksimum na $[-1, 2]$.

Zadanie 4 Dla funkcji $f(x) = x^4 - 7 * x$ znajdź wielomian p stopnie nie większego od trzech taki, że

$$\|f - p\|_{\infty, [-1, 3]} = \inf_{s \in \mathcal{P}_3} \|f - s\|_{\infty, [-1, 3]}$$

czy jest on wyznaczony jednoznacznie? Podaj ile wynosi $\|f - p\|_{\infty, [-1, 3]}$. Tu \mathcal{P}_3 wielomiany stopnia ≤ 3 .

Zadanie 5 (trudne) Pokaż, że dla różnych $n + 1$ punktów $\{x_k\}_{k=0}^n$ prawdziwy jest wzór na różnicę dzieloną dla funkcji f określonej na tych punktach:

$$f[x_0, \dots, x_{n+1}] = \sum_{i=0}^{n+1} \frac{f(x_i)}{\prod_{i \neq j} (x_i - x_j)}$$

Zadanie 6 (trudne) Dla danych różnych węzłów $\{x_k\}_{k=0}^n \subset [a, b]$ niech $\{l_k\}_{k=0}^n$ będzie bazą Lagrange' \mathcal{P}_n a dla tych węzłów, i niech $L_n f$ wielomian interpolujący daną funkcję ciągłą $f \in C([a, b])$ w tych węzłach. Pokaż oszacowania

- normy operatora interpolacji

$$\|L_n f\|_{\infty, [a, b]} \leq \left(\sum_{k=0}^n \|l_k\|_{\infty, [a, b]} \right) \|f\|_{\infty, [a, b]}.$$

- dla dowolnego $w \in P_n$

$$\|f - L_n f\|_{\infty, [a, b]} \leq \left(1 + \sum_{k=0}^N \|l_k\|_{\infty, [a, b]}\right) \|f - w\|_{\infty, [a, b]}$$

dla P_n przestrzeni wielomianów stopnie nie większego od n .

Zadanie 7 (trudne) Pokaż że dla dwóch różnych punktów x_0, x_1 i funkcji klasy C^1 prawdziwy jest wzór:

$$f[x_0, x_1] = \int_0^1 f'((1-s)x_0 + sx_1) ds$$

Zadanie 8 (trudne) Pokaż, że dla różnych $n+1$ punktów $\{x_k\}_{k=0}^n$ prawdziwy jest wzór całkowy Hermite'a-Genocchiego na różnicę dzieloną dla funkcji f określonej na tych punktach:

$$f[x_0, x_1, \dots, x_n] = \int_{S_n} f^{(n)}(s_0 x_0 + s_1 x_1 + \dots + s_n x_n) ds$$

gdzie S_n sympleks jednostkowy w $n+1$ wymiarach tzn.

$$S_n = \{u = (s_0, \dots, s_n) \in \mathbb{R}^{n+1} : s_i \geq 0, \sum_{k=0}^n s_i = 1\}.$$

Wsk: Poprzednie zadanie + indukcja korzystająca z przemienności węzłów w różnicy dzielonej tzn. $f[x_{i_0}, \dots, x_{i_n}] = f[x_1, \dots, x_n]$. Tu (i_0, \dots, i_n) permutacja zbioru $\{0, \dots, n\}$. Jeśli Państwo sami tego nie potraficie udowodnić, to rozwiązanie można znaleźć w książce Kincaid, Cheney - Analiza numeryczna, WNT.

Zadanie 9 Na odcinku $[0, 10]$ mamy węzły równo-odległe: $\{x_k\}_{k=0}^N$ z $x_k = k * h$ dla $h = \frac{10}{N}$. Dla danej funkcji $f(x) = \sin(4 * x)$ definiujemy funkcję ciągłą $s \in C([a, b])$ taką, że na każdym pod-odcinku (x_k, x_{k+1}) ta funkcja s jest wielomianem stopnia co najwyżej dwa i spełnia warunki interpolacyjne:

$$\begin{aligned} s(x_k) &= f(x_k) & k = 0, \dots, N \\ s\left(\frac{x_k + x_{k+1}}{2}\right) &= f\left(\frac{x_k + x_{k+1}}{2}\right) & k = 0, \dots, N-1. \end{aligned}$$

- Czy taka funkcja jest wyznaczona jednoznacznie?
- Wyznacz możliwie małą stałą $C > 0$ niezależną od h taką, że

$$\|f - s\|_{\infty, [0, 10]} \leq C h^3.$$

Splajny

Zadanie 10 (trudne) Na odcinku $[a, b]$ mamy zadane węzły : $a = x_0 < \dots < x_N = b$. Niech s splajn kubiczny na tym podziale odcinka (czyli funkcja w $C^2([a, b])$ na pod-odcinkach będąca wielomianem kubicznym) i $f \in C^2([a, b])$ taka, że

$$f'(a) = f'(b) = f(x_k) = 0 \quad k = 0, \dots, N.$$

Pokaż, że

$$\int_a^b f^{(2)} s^{(2)} dx = 0.$$

Zadanie 11 (trudne) Na odcinku $[a, b]$ mamy zadane węzły : $a = x_0 < \dots < x_N = b$. Niech V przestrzeń splajnów kubicznych okresowych na tym podziale odcinka czyli przestrzeń funkcji $s \in C^2([a, b])$ na pod-odcinkach będących wielomianami kubicznymi takie, że

$$s^{(r)}(a) = s^{(r)}(b) \quad r = 0, 1, 2.$$

Wyznacz wymiar przestrzeni V .

Zadanie 12 (trudne) Znajdź wzory na funkcję B klasy $C^2(\mathbb{R})$ taką, że B jest wielomianem stopnia nie większego od trzech na każdym odcinku $[k, k + 1)$ dla k całkowitego, $B(x) = 0$ dla $x \in (-\infty, -2] \cap [2, \infty)$, $B(0) = 4$ i $B(-1) = B(1) = 1$. Czy funkcja jest wyznaczona jednoznacznie? **Wsk:** Funkcja jest parzysta i może pomóc interpolacja Hermite'a na dwóch węzłach.

Zadanie 13 (trudne) Na odcinku $[a, b]$ mamy zadane węzły równoodległe: $a = x_0 < \dots < x_N = b$ z $x_k = a + k * h$ i $h = (b - a)/N$. Dodajemy dwa węzły poza odcinkiem $x_{-1} = a - h$ i $x_{N+1} = b + h$. Wprowadzamy $B_j(x) = B((x - x_j)/h)$ dla B z poprzedniego zadania. Pokaż, że $\{B_j\}_{j=-1,0,1,\dots,N,N+1}$ tworzą bazę splajnów kubicznych obciętych do $[a, b]$.

Zadanie 14 (trudne) Rozpatrzmy funkcję f i s jej splajn kubiczny naturalny interpolacyjny dla zadanego podziału $[a, b]$: $a = x_0 < \dots < x_n = b$. Niech \hat{s} splajn interpolacyjny kubiczny naturalny dla \hat{f} takiego, że w węzłach $|f(x_k) - \hat{f}(x_k)| \leq \delta$. Oszacuj $\|s - \hat{s}\|_\infty$.

Wsk: Można się przywrzeć dowodowi oszacowania błędu dla splajny kubicznego interpolacyjnego naturalnego.

Zadanie 15 (trudne) Rozpatrzmy funkcję $f(x) = \sum_{k=0}^{\infty} 8^{-k} \cos(2^k x)$. Rozpatrzmy obcięcie tego szeregu: $f_M(x) = \sum_{k=0}^M 8^{-k} \cos(2^k x)$. Niech $s_{M,N}$ splajn kubiczny interpolacyjny naturalny na podziale równomiernym odcinka $[0, 1]$ tzn. $x_k = k * h$ dla $h = 1/N$ taki, że $f_M(x_k) = s_{M,N}(x_k)$.

- Dla zadanego δ wyznacz najmniejsze $M = M(\delta)$ takie, aby $|f_M(x) - f(x)| \leq \delta$ dla $x \in [0, 1]$.
- Oszacuj $|f^{(2)}(x)|$ dla $x \in [0, 1]$.
- Dla zadanego ϵ wyznacz N i M takie, że

$$\|f - s_{M,N}\|_{\infty,[0,1]} \leq \epsilon.$$

Zadanie 16 Czy istnieje splajn kubiczny s naturalny na $[-3, 2]$ ($s''(-3) = s''(2) = 0$ tzn 2 pochodna w końcach równa zero) dla węzłów $-3, -2, -1, 0, 1, 2$ spełniający: $s(-3) = s(-2) = s(-1) = s(2) = 2$ i taki, że $s|_{[0,1]} = 2 * t^2$?

Zadanie 17 Czy istnieje splajn kwadratowy o minimalnym nośniku tzn. $s \in S_2^1([-3, 3])$ dla węzłów $x_k = -3 + 2 * k, k = 0, 1, 2$ (tzn. s obcięte do odcinków (x_{k-1}, x_k) jest wielomianem kwadratowym i jest klasy C^1 na $[-3, 3]$), by s była parzysta, tj. $s(x) = s(-x)$, $s(-3) = s'(-3) = 0$, oraz $s(-1) = s(1) = 4$. Jeśli tak to wyznacz współczynniki s obciętego do pododcinków tzn $s_k = s|_{(x_k, x_{k+1})}$ w dowolnej bazie wielomianów kwadratowych na odcinku (x_k, x_{k+1}) . (Z symetryczności wystarczy na $[-3, 1], [-1, 1]$).